

Milko Poštrak

SUBJEKT IN INTERSUBJEKTIVNOST

Dr. Milko Poštrak je asistent na Visoki šoli Univerze v Ljubljani.

Delo je zastavljeno interdisciplinarno. Opira se predvsem na antropologijo, sociološke študije razmerij med makro in mikro ravni, študije socializacijskih procesov in fenomenološko filozofijo. V ospredju je vprašanje konstruiranja pojma osebe in njenega razmerja do konstrukcij pojmov, kot so družba in kultura. S pomočjo Meadovih, Maussovih, Merleau-Pontyjevih in drugih koncepcij osebe in socializacijskih procesov poskuša avtor ugotoviti, kako oseba konstruira svoj svet in sosvetje z drugimi. V sklepu ugotavlja, da je samozavedajoča oseba vsakokrat opremljena z zalogami znanja, ponotranjeno tradicijo, vsakokratnimi izkušnjami itn., naloženimi v - z Meadovimi besedami - »družbeni jaz«, medtem ko se »osebni jaz« skozi procese mišljenja opira na »družbeni jaz« in prek njega komunicira z drugimi. Tudi s tega vidika je razumljivo, zakaj je Husserlu spodletel poskus prikopati se do čistega transcendentnega jaza, saj ta - spet z Meadovimi besedami - ni mogoč, ker z uporabo metod redukcije in epoche reduciramo in damo v oklepaj »družbeni jaz«; ostane prazni, nemočni »osebni jaz«. Tukaj avtor ne konča, temveč te ugotovitve vzame predvsem kot plodno izhodišče za nadaljnja razmišljanja.

Ključne besede: posameznik, skupnost, kultura, telo-subjekt.

Matjaž Plotajs

SOCIALNO KULTURNO DELO V MALEM DOMU

Matjaž Plotajs je študent Visoke šole za socialno delo Univerze v Ljubljani.

V uvodu avtor razmišlja o fenomenu ustvarjalnosti kot pglavitnem elementu socialnega kulturnega dela, pri čemer se ne zadovolji zgolj z enostavno definicijo, temveč prek interpretacije številnih avtorjev obdela ustvarjalnost iz širših znanstvenih perspektiv. V osrednjem delu nas popelje iz teoretskih razglabljanj v konkretnije situacije, tako da nam neposredno, iz lastnih izkušenj (prostovoljno delo) predstavi socialno kulturno delo z zmerno in težje prizadetimi osebami v Malem domu. V sklepu avtor poda še svojo vizijo glede uporabnosti ustvarjalnih tehnik v socialnem delu in prihodnosti socialnega kulturnega dela v smislu popularizacije stroke.

Ključne besede: socialno kulturno delo, ustvarjalne tehnike, socialno varstvo.

Gabi Bešlin, Nataša Šumak

KVALITETA ŽIVLJENJA MATER V ENOSTARŠEVSKIH DRUŽINAH

POSKUSNA TEORIJA NA PODLAGI KVALITATIVNE ANALIZE

Gabriella Bešlin je diplomirana socialna delavka. Nataša Šumak je diplomirana socialna delavka, zaposlena v osnovni šoli Mala Nedelja in na osnovni šoli Razkrižje kot svetovalna delavka.

Članek prikazuje življenje mater v enostarševskih družinah. V Sloveniji je že vsaka šesta družina enostarševska in veliko jih takih tudi ostane. Avtorici je zanimalo, kako matere vidijo in doživljava svoje družine. Izhajali sta iz intervjujev osmih žensk. Njihove izjave sta kodirali, nato določili pojme in jih povezali v kategorije. Iz kategorij sta napisali poskusno teorijo. Osredotočili sta se na naslednje sklope: materialno stanje, socialno mrežo in odnose v njej, samopodoba mater in skrb zase. Ugotovili sta, da je kvaliteta življenja mater odvisna od socialno-ekonomskega statusa (izobrazba, materialni položaj), od razvejane in podpirajoče socialne mreže in od tega, kako matere skrbijo za svoje potrebe.

Ključne besede: socialna mreža, skrb zase, materialno stanje, samopodoba.

Vesna Šiplič in Darja Kadiš
PSIHOSOCIALNI VIDIK STARANJA

Vesna Šiplič in Darja Kadiš sta diplomirani socialni delavki, študentki podiplomskega programa specializacije »Menedžment v socialnem delu« na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

V prvem delu članka je opisano, kako se življenjska doba starejših ljudi hitro podaljšuje, tako v svetu kot tudi pri nas. Posledica tega je staranje družbe. Pri nas v Sloveniji se tako zadnja leta vse več govori o starosti in problematiki staranja. Odnos do starosti in razdvojenost med generacijami v današnjih življenjskih razmerah stare ljudi medčloveško, kulturno in bivanjsko potiskata na rob, v osamo in nekoristnost. Toda če hoče družba napredovati, mora imeti sistemske modele za sožitje starih in mladih. V članku je napisanih tudi nekaj ugotovitev, kako se v Sloveniji lotevamo skrbi za starejše. Starostniki so in bodo vse bolj prisotni na vseh ravneh življenja nasploh. Treba bo vzpostaviti komunikacijo, osvetliti potrebe in spremeniti odnos do starostnikov. Stari ljudje so del nas samih in del naše kulture, zato smo jim dolžni pomagati pri zagotavljanju njihovih potreb.

Ključne besede: gerontologija, diskriminacija starih ljudi, samopomoč, socialne potrebe, medgeneracijska povezanost.

Tea Smonker

BREZDOMSTVO ŽENSK IN OTROK, ŽRTEV NASILJA

Tea Smonker, diplomirana socialna delavka, je zaposlena v strokovni službi Socialne zbornice Slovenije in soorganizatorica dela v skupini Materinski domovi in zavetišča v Sloveniji.

Stanovanjska problematika žensk in otrok, žrtev nasilja, je oblika brezdomstva, ki jo država spregleduje. V Sloveniji se je v zadnjem desetletju tudi na pobudo ženskega gibanja in drugih organizacij izoblikovala raznolika mreža organizacij, namenjenih ženskam in otrokom, ki so v stiski in pogosto tudi žrtve nasilja vseh vrst. Če je ženska z otroki odpuščena iz organizacij, se prične težavna pot urejanja stanovanjskega vprašanja, ki se lahko konča tudi z začasnimi rešitvami, kot so namestitve v centru za brezdomce, v stanovanju z visoko najemnino pri zasebniku, ločitvijo otrok od matere z oddajo v rejniško družino ali z vrnitvijo k nasilnemu partnerju. Kadar trauma ob izgubi stanovanja sovpada z drugimi stiskami, kot so psihosocialna in fizična prizadetost, je dejavnik tveganja za vzdrževanje duševnega zdravja žensk in otrok. Postopno se oblikujejo rešitve tudi na nivoju širše družbene skupnosti. Praznino dolgotrajnega čakanja na sistemske rešitve lahko zapolnijo raznoliki pristopi stroke in tako omogočijo znosnejše življenje tej populaciji.

Ključne besede: brezdomstvo, ranljivost, travma, skupnost, duševno zdravje, delo z mrežami.